

ВПЛИВ КРИПТОВАЛЮТ НА ГЛОБАЛЬНІ ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ

В останні роки криптовалюти стали проривною силою у світовому фінансовому ландшафті, особливо у сфері міжнародних грошових переказів. Ці цифрові активи, побудовані на технології блокчейн, пропонують децентралізовану альтернативу традиційним банківським системам. Станом на 2024 р. у світі налічуватиметься 560 млн користувачів криптовалют, 72 % з них – віком до 34 років [1; 6]. Зростання популярності криптовалют призвело до значних змін у тому, як люди сприймають і здійснюють транскордонні транзакції.

Зростання криптовалют у секторі грошових переказів зумовлене їхнім потенціалом для вирішення давніх проблем у традиційних системах грошових переказів. Використовуючи технологію блокчейн, криптовалюти обіцяють швидші, дешевші та доступніші глобальні транзакції. Ця робота має на меті дослідити глибокий вплив криптовалют на глобальні грошові перекази, проаналізувавши їхній потенціал для зміни ландшафту грошових переказів та виклики, з якими вони стикаються на шляху до широкого розповсюдження.

Світовий ринок грошових переказів демонструє стійке зростання: потоки збільшилися на 1,6 % з \$843 млрд у 2022 р. до \$857 млрд у 2023 р. [3]. Однак традиційні методи грошових переказів продовжують стикатися зі значними проблемами, які перешкоджають їхній ефективності та доступності.

Однією з найгостріших проблем традиційних грошових переказів є висока вартість транзакцій. Станом на березень 2024 р. середня світова вартість переказу 200 доларів США через кордон становить 6,35 % [5]. Це означає, що на кожні відправлені \$200 втрачається приблизно \$13 у вигляді комісій. Ще гірша ситуація з банківськими переказами, які в середньому коштували 11,8 % у четвертому кварталі 2022 р.

Звичайні транскордонні транзакції можуть бути дуже повільними, часто на їхнє здійснення витрачається від одного до десяти днів [2]. Така затримка може бути особливо проблематичною в надзвичайних ситуаціях або коли вчасні платежі мають вирішальне значення.

Незважаючи на розвиток фінансових технологій, понад 1,4 млрд дорослих у всьому світі залишаються поза банками, не маючи доступу до основних банківських послуг [4]. Таке виключення з офіційної фінансової системи суттєво обмежує їхні можливості надсилати або отримувати міжнародні грошові перекази традиційними каналами.

Провайдери транскордонних платежів стикаються з дедалі суворішими правилами, які, хоча і є необхідними для забезпечення безпеки та боротьби з відмиванням грошей, можуть ускладнювати та здорожчувати процес переказу коштів.

Неефективність традиційних систем грошових переказів зумовлена кількома факторами:

- швидкі грошові перекази, як правило, включають складний ланцюжок посередників, кожен з яких додає часу та потенційних комісій до транзакції.

- Багаторазова конвертація валют у транскордонних операціях може значно збільшити витрати і зменшити суму, яку отримує бенефіціар.

- Багато користувачів, особливо в країнах, що розвиваються, можуть не довіряти провайдерам послуг з переказу коштів або офіційним банківським системам.

- Значна залежність від традиційних банківських каналів позбавляє значну частину населення світу доступу до ефективних послуг грошових переказів.

Вартість переказу суттєво відрізняється залежно від використовуваного каналу [3]:

- оператори мобільного зв'язку – 4,4 %.
- Оператори грошових переказів – 5,5 %.
- Поштові відділення – 7,7 %.
- Банки – 12 %.

Вартість переказів цифрових грошей в середньому становить 5 %, тоді як вартість нецифрових методів – 7 %. Ця диспропорція підкреслює потенціал технологічних рішень для зниження вартості грошових переказів.

Окрім того, у 2023 р. п'ятірка найбільших країн-реципієнтів грошових переказів серед країн з низькими та середніми доходами була такою [3]:

- Індія (\$120 млрд);
- Мексика (\$66 млрд);
- Китай (\$50 млрд);
- Філіппіни (\$39 млрд);
- Пакистан (\$27 млрд).

Попри значні переваги використання криптовалют, що спричиняють популярність цього активу в країнах, що розвиваються, є певні недоліки. Швидкі коливання цін на криптовалюту можуть суттєво вплинути на суму, отриману до моменту завершення транзакції. Така волатильність ускладнює фінансове планування як для відправників, так і для одержувачів.

Уряди в усьому світі все ще розробляють відповідну нормативно-правову базу для криптовалют, створюючи атмосферу регуляторної невизначеності. Відсутність однаковості в регулюванні призводить до плутанини і побоювань серед потенційних користувачів

Користувацький досвід і доступність залишаються перешкодами для ширшого впровадження, особливо в регіонах, де криптовалюти перекази можуть бути найбільш вигідними. Крім того, конвертація криптовалют у фіатну валюту може спричинити додаткові витрати та ускладнення.

Хоча криптовалютам притаманні переваги безпеки, потенційні користувачі повинні бути впевнені в захисті своїх цифрових активів. Надійні заходи автентифікації та шифрування мають вирішальне значення для створення безпечного досвіду здійснення грошових переказів [4].

Майбутнє криптовалютних переказів виглядає багатообіцяючим, зі значним потенціалом для зростання та інновацій. Очікується, що до 2030 р., обсяг світового ринку грошових переказів досягне приблизно \$107 млрд, збільшившись з \$48,9 млрд у 2021 р. За оцінками, особисті грошові перекази складатимуть приблизно дві третини цього ринку [3].

Цифрові валюти центральних банків (CBDC) розробляються, пропонуючи потенційні переваги, такі як підвищена швидкість, ефективність і нижчі транзакційні витрати. Це може сприяти подальшим фінансовим інноваціям та інтеграції в екосистему грошових переказів. Криптовалюти та рішення на основі блокчейну можуть значно знизити комісію за транзакції порівняно з традиційними методами, потенційно змушуючи традиційних провайдерів грошових переказів адаптуватися, щоб залишатися конкурентоспроможними. У міру того, як ці технології розвиватимуться, а регуляторні рамки розширюватимуться, ми можемо очікувати більш плавної інтеграції криптовалют у світову фінансову систему, що потенційно може змінити наш спосіб мислення та здійснення міжнародних грошових переказів.

Список використаних джерел:

1. Ciobanu M. Understanding the role of cryptocurrencies in remittances. The Paypers. URL: <https://thepayers.com/expert-opinion/understanding-the-role-of-cryptocurrencies-in-remittances--1268991>

2. Cross-border remittances: How crypto revolutionize cheaper and faster transactions. Financial and Business News. Finance Magnates. URL: <https://www.financemagnates.com/cryptocurrency/education-centre/cross-border-remittances-how-crypto-revolutionize-cheaper-and-faster-transactions/>
3. Remittances. Migration data portal. URL: <https://www.migrationdataportal.org/themes/remittances>
4. The impact of cryptocurrency on remittances and financial systems – Insightful Banking. The Insurance Universe. URL: <https://insightfulbanking.com/cryptocurrency-and-remittances/>
5. The World Bank Group. Remittance prices worldwide quarterly: An analysis of trends in cost of remittance services. The World Bank. URL: https://remittanceprices.worldbank.org/sites/default/files/rpw_main_report_and_annex_q124_final.pdf
6. Triple-A. Cryptocurrency ownership data. Triple-A. URL: <https://www.triple-a.io/cryptocurrency-ownership-data>